KONKURRANSEGRUNNLAG FOR BYROM I HAUGESUND

Begrenset idékonkurranse i to trinn med åpen prekvalifisering

Norske arkitekters landsforbund

Innholdsfortegnelse

1.	**Innledning**	**3**
2.	**Byrommene i konkurransen**	**3**
3.	**Prekvalifisering**	**4**
4.	**Gjennomføring av konkurransen**	**6**
5.	**Beskrivelse av dagens situasjon**	**8**
6.	**Konkurransetekniske bestemmelser**	**11**

Bildene på forsiden er gamle postkort fra Haugesund.

1. Innledning

Konkurransen gjennomføres som en begrenset idékonkurranse i to trinn. Første trinn er en åpen prekvalifisering, hvor alle interesserte team kan søke om deltakelse. Oppdragsgiver tar sikte på å invitere åtte team til å levere anonyme løsningsforslag i konkurransens andre trinn.

Haugesund kommune ønsker å hente frem sterke og fremtidsrettede ideer for videreutvikling av Haraldsgata med tilgrensende byrom og tverrgater. Det foreligger i dag ikke investeringsmidler for gjennomføring. Formålet med konkurransen er å få innspill til en helhetlig visjon for gågaten som på sikt kan realiseres etappevis gjennom kommunale budsjetter og aktuelle støtteordninger.

Konkurransen søker forslag som kan bidra til å styrke sentrum som et attraktivt bymiljø for opphold, rekreasjon, handel og byliv. Det ønskes særlig ideer som kan gi gågaten og tilstøtende byrom en tydeligere identitet og en mer helhetlig utforming.

Konkurransen tar utgangspunkt i tre byrom, som danner tre overordnede problemstillinger. Forslagene skal vise et samlet konsept og en tydelig idé, men deltakerne står fritt til å legge ulik vekt på de tre problemstillingene. Hva skal Haugesund sentrum være i et 20–30 års perspektiv, og hvilken rolle skal Haraldsgata og de tilgrensende byrommene spille i denne utviklingen?

2. Byrommene i konkurransen

Haraldsgata og tverrgatene

Det ønskes ideer til hvordan gågaten med tilgrensende tverrgater kan utvikles som et sammenhengende og identitetsskapende byrom. Det er ønskelig at forslagene viser hvordan tverrgatene kan bidra til å gi mangfold av rekreasjonsmuligheter og aktivitet inn mot gågaten.

Grepene bør vise hvordan tverrgatene naturlig og aktivt kan utvide gågatefunksjonene og de bilfrie byrommene på tvers og rundt gågaten i Haugesund. Gågaten har funksjonelle krav (som renovasjon, brann og redning) som bør tas hensyn til i utformingen på et overordnet nivå, men det er ikke krav til tekniske besvarelser i oppgaven.

Forslagene kan spenne fra det store sammenhengende grepet til konkrete løsninger for vegetasjon og blågrønne løsninger, belysning, aktivitet og opphold, materialbruk eller møblering. Det kan også vises nye muligheter for å styrke handel og næringsvirksomhet ved endret bruk av eksisterende bygningsmasse.

Landmannstorget

Det ønskes ideer til hvordan Landmannstorget kan utvikles som et sentralt byrom og møteplass i Haugesund sentrum.

Forslagene kan blant annet undersøke:

- muligheter for torghandel og arrangementer
- grønne kvaliteter og oppholdssoner
- nye byromsfunksjoner
- mulighet for torghall, paviljong, overbygg eller liknende

- turistinformasjon og toalettfasiliteter

Deltakerne står fritt til å foreslå både permanente og fleksible løsninger som viser hvordan forslaget kan realiseres trinnvis over tid. Ikke som midlertidighet, men som prosess.

Trafikk i Skippergata og Sørhauggata skal videreføres. Trafikken i Skippergata antas å gå betraktelig ned med etablering av ny bro til Risøy som skal stå ferdig i 2032.

Bytunet

Det ønskes ideer til hvordan Bytunet kan videreutvikles som et attraktivt og levende byrom med større variasjon i aktiviteter og rekreasjonsmuligheter for alle aldersgrupper.

Forslagene kan undersøke:

- utforming med bevaring av eksisterende tuntre som premiss
- lek og aktivitet
- opphold og rekreasjon
- økt tilrettelegging for byliv
- hvordan omkringliggende bebyggelse kan henvende seg tydeligere mot byrommet

Det legges ellers få føringer for utformingen.

3. Prekvalifisering

Oppdragsgiver tar sikte på å invitere åtte team til idékonkurransen. Dersom det er nødvendig for å sikre et bredt og mangfoldig deltakerfelt, kan oppdragsgiver invitere inntil to ytterligere team. Ved utvelgelsen vil oppdragsgiver sette sammen et deltakerfelt som samlet sett representerer ulike faglige tilnærminger, kontorstørrelser, erfaring og markedsposisjoner. Oppdragsgiver ønsker særskilt å sikre representasjon fra mindre og/eller nyere kontorer for å fremme bredde i perspektiver, arbeidsmetoder og løsningsforslag.

For å oppnå dette deles søkerne inn i to grupper:

- Gruppe A – etablerte kontorer
- Gruppe B – mindre og/eller nyere kontorer

Oppdragsgiver tar sikte på en balansert representasjon mellom de to gruppene. Dersom det ikke foreligger tilstrekkelig mange kvalifiserte søknader i én av gruppene, kan oppdragsgiver invitere flere deltakere fra den andre gruppen.

Et team plasseres i gruppe B dersom det på søknadstidspunktet oppfyller minst ett av følgende kriterier:

- har vært etablert i mindre enn 10 år, eller
- samlet har færre enn 20 ansatte.

Dersom søknaden leveres av flere virksomheter i fellesskap, vurderes teamet samlet ved plassering i gruppe A eller B. Ved vurderingen av antall ansatte legges det samlede antallet ansatte hos alle virksomhetene i teamet til grunn.

Teamet skal omfatte minst én arkitekt og minst én landskapsarkitekt med mastergrad eller tilsvarende kompetanse.

Kriterier for vurdering av prekvalifiseringssøknad

Vi vil vurdere søknadene ut ifra arkitektenes egnethet for oppdraget etter følgende kriterier, kriteriene er ikke vektet:

- Motivasjon og forståelse for oppgaven
- Relevant kompetanse i det tilbudte teamet
- Kvalitet og relevans i innsendte referanseprosjekter
- Teamets sammensetning og gjennomføringsevne

Søknaden skal omfatte

- Presentasjon av team og motivasjon (maks. 1 A4)

- Kort presentasjon av teamet.
- Beskrivelse av motivasjonen for å delta i konkurransen
- Opplysning om teamet søker i gruppe A eller gruppe B

For søkere i gruppe B skal det oppgis om teamet kvalifiserer på grunnlag av etableringstid (under 10 år) og/eller størrelse (samlet færre enn 20 ansatte). Dersom søknaden leveres av flere virksomheter, skal det oppgis hvilke virksomheter som inngår i teamet og deres samlede antall ansatte. Opplysningene skal gis som faktainformasjon og vil ikke inngå i den kvalitative vurderingen.

- Referanseprosjekter (maks. 2 A4 – ett A4 per prosjekt)

- Referanseprosjektene kan være både realiserte og ikke-realiserte prosjekt.
- Referansene trenger ikke å være direkte sammenlignbare med konkurranseoppgaven, men skal dokumentere kvaliteter eller erfaring som er relevante for oppgaven.
- Minst én av personene i det tilbudte teamet skal ha hatt en sentral rolle i hvert referanseprosjekt.
- Referanseprosjekter utført ved tidligere arbeidsgiver kan benyttes, forutsatt at søker har hatt en vesentlig rolle i prosjektet. Tidligere arbeidsgiver skal være informert om bruken av prosjektet som referanse.

Referanseprosjektene skal ha følgende faktainformasjon:
- Prosjektnavn
- Status (realisert/ikke-realisert og eventuell prosjektfase)
- Årstall
- Størrelse eller omfang
- Navn på aktuell(e) teammedarbeider(e) og beskrivelse av dens/deres rolle(r) i prosjektet

- Erklæringer

Søker skal gi de egenerklæringer som etterspørres i Mercell.

4. Gjennomføring av konkurransen

Innleveringskrav

Konkurranseutkastet skal dokumentere konseptet gjennom:

- Situasjonsplan 1:1000 som viser forslaget i sin helhet,
- Nødvendige delplaner og snitt i målestokk 1:400 eller 1:200 (etter behov)
- Illustrasjoner, perspektiver, diagrammer, modeller eller håndskisser som formidler idéen.

Innlevert materiale skal maksimalt omfatte tre plansjer i A2-størrelse.

Konkurransen er en idékonkurranse. Innleveringen skal derfor konsentrere seg om å formidle konsept, hovedgrep og sentrale kvaliteter, og ikke detaljerte prosjekteringsløsninger.

Evalueringskriterier

Løsningsforslaget vil bli evaluert etter følgende kriterier, ikke vektet:

- Identitet og stedsforståelse

Det vurderes hvordan forslaget bygger videre på Haugesunds historie, kultur og egenart, samt evnen til å gi by en tydelig identitet.

- Byliv og opphold

Det vurderes hvordan forslaget tilrettelegger for gode møteplasser slik at byrommene blir attraktive å bruke i hverdagen.

- Samspill mellom by og natur

Det vurderes hvordan forslaget innlemmer naturbaserte kvaliteter som styrker bymiljø, biologisk mangfold, klimatilpasning og opplevelsesverdi.

- Flyt og romlige sammenhenger

Det vurderes hvordan forslaget skaper naturlige, synlige og attraktive forbindelser mellom Haraldsgata, tverrgatene, Landmannstorget og Bytunet.

Juryen

Juryen består av seks medlemmer: to politisk oppnevnte representanter, to arkitekter fra kommunens administrasjon og to eksterne fagkyndige medlemmer – én arkitekt og én landskapsarkitekt. Ett av de eksterne fagkyndige medlemmene er juryens leder.

Juryen består av:

- Karen Helgeland Qvale (Utvalg for plan og miljø, SV)
- Cathrine Lende Storesund (Utvalg for plan og miljø, FRP)

- Ragnhild Bakkevig, arkitekt/byplanlegger, Haugesund kommune
- Nikoo Mohajermoghari, byøkolog/byplanlegger, Haugesund kommune
- Marit Justine Haugen, arkitekt MNAL, eksternt fagkyndig medlem og juryleder
- Birgit Høyland, landskapsarkitekt MNLA, eksternt fagkyndig medlem

Premiering

- Førsteplass: 350 000 NOK eks mva
- Andreplass: 250 000 NOK eks mva
- Innkjøp: Inntil 6 x 100 000 eks mva

Juryen kårer én førsteplass og én andreplass. I tillegg kan juryen foreta inntil seks innkjøp av konkurranseforslag. Innkjøp kan tildeles forslag som utmerker seg gjennom helhetlige konsepter, enkeltstående byromsgrep eller særskilt sterke idéer. Innkjøpene skal gi juryen mulighet til å honorere forslag som tilfører konkurransen verdifulle idéer og kvaliteter, også når disse ikke når opp til første- eller andreplass.

Kommunen kan, dersom vilkårene i anskaffelsesregelverket er oppfylt, inngå avtale med vinneren om videre bearbeiding av konkurranseforslaget.

Fremdriftsplan

- Utsendelse av konkurransegrunnlag til prekvalifisering: 31.08.2026
- Frist for spørsmål prekvalifisering: 11.09.2026
- Innlevering av prekvalifisering: 23.09.2026
- Utvelgelse av team: 16.10.2026

- Oppstart arkitektkonkurranse: 19.10.2026
- Innlevering av konkurranseutkast: 16.12.2026
- Juryering: januar 2027
- Offentliggjøring av konkurranseresultatet: Ultimo januar 2027

5. Beskrivelse av dagens situasjon

Gågaten i Haugesund ligger i Haraldsgata mellom Skjoldavegen og Åsbygata. Nord og sør for dette går gaten over i bylivsgater med kjørefelt nord til Byparken og sør til Rådhusplassen (Begrepet «bylivsgater» i denne konteksten beskrives nærmere i Kommunedelplan for gatebruk og parkering, vedlagt). Gågaten ble pusset opp på 90-tallet. Materialbruken er primært betongheller, som i inndelingen antyder en soneinndeling. Langs gågaten ligger to sentrale og viktige plassdannelser; Bytunet og Landmannstorget.

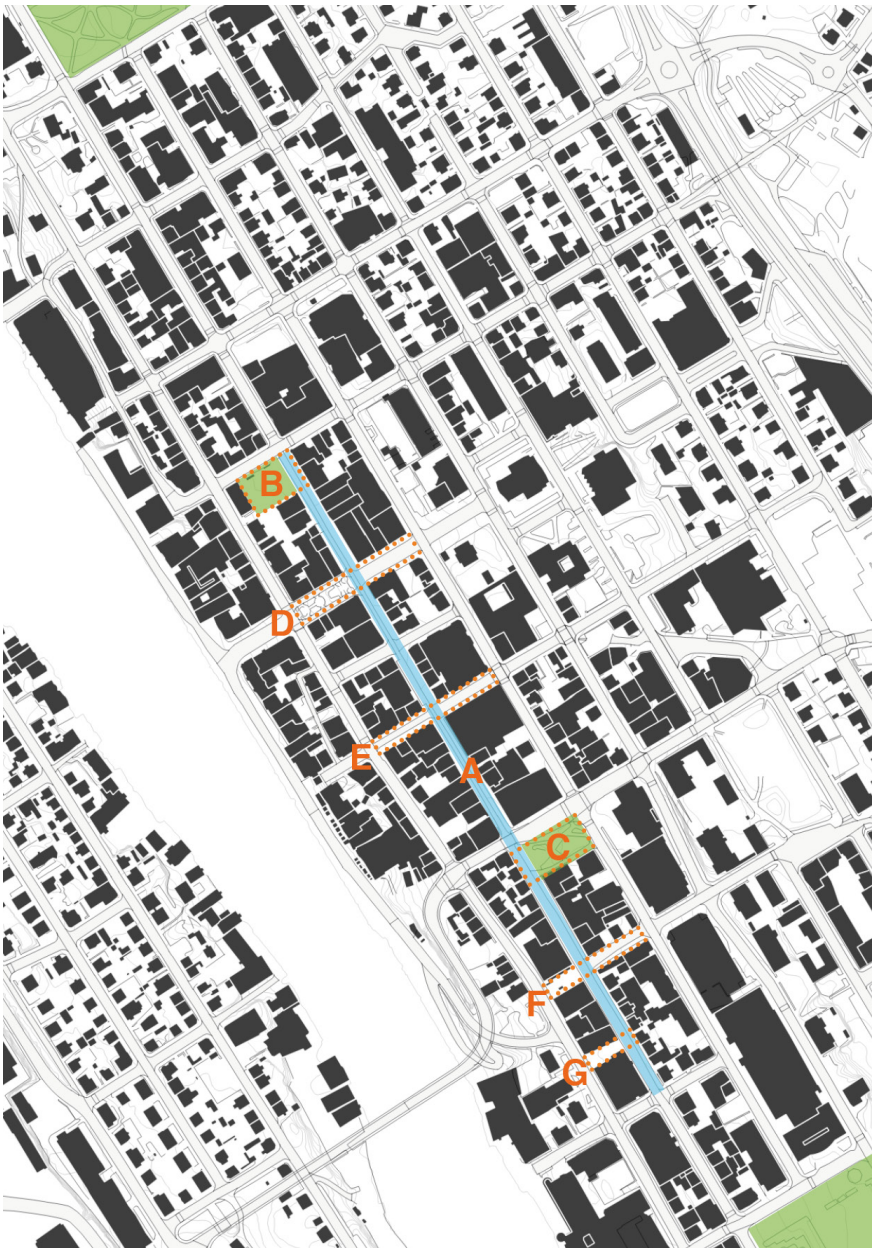

Områder som er med i konkurransen:

A: Del av Haraldsgata som er gågate
B Bytunet
C: Landmannstorget
D: Torgbakken
E: Kaigata
F: Brummenæs og Torgersens gate
G: Ikke navngitt plassrom nord for Haugesund Sjø

Bytunet ligger helt nord i gågaten. Sentralt på bytunet står et stort tuntre som er en viktig kvalitet i byrommet i dag. Bytunet er i dag kollektivholdeplass, med et høyt antall passasjerer som går av og på. Dette kan imidlertid endre seg dersom forslaget til ny gatebruksplan vedtas. Byrommet ble i 2012 oppgradert med et større klatrestativ som har vært til glede for barn og unge i lang tid. Fallunderlaget som ble etablert under stativet har imidlertid tålt tidens tann dårlig, og det har vært delte meninger om klatrestativets estetikk og tilpasning til et byrom i hensynssone for bevaring av kulturmiljø.

Landmannstorget ligger sentralt plassert øst for gågaten, med Skippergaten på nordsiden og Sørhauggata på østsiden.

Landmannstorget er i dag en åpen plass med variert dekke som er mye i bruk på tross av en noe utdatert formgiving og materialbruk. Det foreligger et detaljprosjekt for oppgradering fra 2022, som ikke ble gjennomført på grunn av manglende finansiering, samt gryende tanker om en mulig konkurranse for gågaten og byrommene som helhet. Følgende ble vektlagt i utformingen den gang:

> Den planlagt oppgraderingen av landmannstorget skulle gi et grønt byrom med parkelementer, vannarrangementer og varierte sittemuligheter. Helheten skulle bidra til økt kvalitet for rekreasjon, mer byliv og gjøre torget til en attraktiv møteplass og grønn oase i sentrum.
>
> Det var lagt opp til en fleksibel bruk, med mulighet for blant annet torgboder, julemarked og ulike arrangementer, samt plass til uteservering og muligheter for inngangspartier mot torget for bygningene på sørsiden.

Landmannstorget hadde i eldre tider en torghall som sto plassert i den nordøstre delen.

Skippergata som krysser gågaten/Haraldsgata går i vest over i Risøy bro, som fører til blant annet Garpaskjærskaien, hvor rutebåtforbindelsen til Utsira ligger, og hvor byens cruisehavn er etablert. Dette er i dag en sterkt trafikkert forbindelse, da verftet Aibel også ligger på Risøy. I 2027 starter imidlertid byggingen av en ny broforbindelse fra søndre del av Risøy og inn på fastlandet i Storasundgata. Dette vil gi mindre trafikk i Skippergata og over Haraldsgata.

Etter at Haugesund fikk cruiseanløp på Garpaskjær på Risøy, har trafikken av gående og syklende cruiseturister over Risøy bro økt vesentlig, og Skippergata inn mot Haraldsgata og Landsmannstorget har dermed blitt det første størsteparten av turister til Haugesund sentrum møter.

Av viktige tverrgater, som i dag er bilfrie i første kvartal ut fra gågaten på begge sider, kan nevnes:

Torgbakken, som i vest er hovedgate ned mot indre kai, og i øst leder opp mot Vår Frelsers kirke, videre til Ludolf Eides plass og i fremtiden videre over til Flotmyrområdet, som er et stort bytransformasjonsområde under utvikling. Torgbakken er gågate mellom Sørhauggata og Strandgata.

Kaigata, som i vest gir en snarvei ned til indre kai, og i øst leder opp til Haugalandsmuseet og folkebiblioteket. Bare folkebiblioteket har om lag 300 000 besøkende hvert år, og er et viktig målpunkt for barn, unge og voksne i Haugesund. Kaigata er i dag gågate mellom Haraldsgata og Strandgata.

Brummenæs og Torgersens gate. Gaten gir mot øst en forbindelse opp til Grytå, som er sentrums største lekeplass og skolegård for Breidablikk skole. Gaten slutter i vest mot Strandgata. På nedsiden av Strandgata ligger Vedallmenningen (per tid i bruk for brakkerigg) som også står foran en fremtidig oppgradering. Videre kan man gå ned til Smedasundet og indre kai.

Noen viktige funksjoner og byrom i Haugesund sentrum. Gågatedelen av Haraldsgata er markert i blått.

Pågående prosesser

Kommunen har nylig lagt *Kommunedelplan for gatebruk og parkering* på høring. Denne vedlegges som informasjon. Der finnes ytterligere informasjon om planlagt funksjonsdeling mellom de ulike gatene og planlagt trafikkmønster, men det mest relevante for konkurransen er at forslaget flytter nordgående busstrase fra Strandgata til Skåregata. Det vil si at holdeplasser i Strandgata kan ses bort i fra i løsningene som foreslås i konkurransen.

For gågaten er det laget et utkast til *gågatereglement*. Dette ble ikke vedtatt. Dokumentet inneholder likevel informasjon om ulike behov som bør løses for gaten. Selve forslaget til gågatereglement skal ikke legge føringer for utformingen, men vedlegges som informasjon.

Vedlagt konkurransen finnes:

- Utkast til gågatereglement – ikke vedtatt
- Høringsforslag Kommunedelplan gatebruk og parkering
- Detaljprosjekt for Landmannstorget fra 2022
- Formingsveileder for Haugesund 2022
- Bilder og gamle kart

6. Konkurransetekniske bestemmelser

Konkurransen gjennomføres som en begrenset idékonkurranse i to trinn med åpen prekvalifisering, i samsvar med lov 17. juni 2016 nr. 73 om offentlige anskaffelser (anskaffelsesloven) og forskrift 12. august 2016 nr. 974 om offentlige anskaffelser (anskaffelsesforskriften) del I og kapittel 31.

Kvalifikasjonskrav og rett til deltakelse

Idékonkurransen er åpen for team med nødvendig arkitekt- og landskapsarkitektfaglig kompetanse. Teamet skal samlet omfatte minst én arkitekt og minst én landskapsarkitekt med mastergrad eller tilsvarende dokumentert kompetanse.

Det er ikke krav om at deltakerne har etablert foretak på søknadstidspunktet. Dersom et team blir invitert til å delta i konkurransen, skal eventuelle avtaler inngås med juridisk enhet.

Personer eller virksomheter som har familiære, økonomiske eller andre forhold til juryens medlemmer eller oppdragsgiver slik at det kan oppstå interessekonflikt, kan ikke delta i konkurransen. Ved tvil skal forholdet avklares med konkurransefunksjonæren før søknad leveres.

Dokumentasjon av kvalifikasjonskravene og øvrige krav til søknaden fremgår av kapittel 3 – Prekvalifisering.

Det er ingen deltakeravgift.

Kunngjøring

Konkurransen er kunngjort i Doffin, TED, Mercell og på Norske arkitekters landsforbunds nettsider.

Konkurransens hovedside

Konkurransen gjennomføres i Mercell. All kommunikasjon i prekvalifiserings- og konkurranseperioden skal skje via Mercell. Her publiseres konkurransegrunnlaget, spørsmål og svar, eventuelle rettelser og annen informasjon om konkurransen. For å motta oppdateringer må deltakerne registrere seg i Mercell.

Innlevering

Søknad om prekvalifisering og konkurranseutkast skal leveres digitalt via Mercell innen de oppgitte fristene. Etter at innleveringsfristen er utløpt, stenges innleveringsportalen automatisk. Søknader eller konkurranseutkast som leveres etter fristen, vil ikke bli tatt opp til vurdering.

Spørsmål til konkurranseprogrammet

Alle spørsmål om konkurransegrunnlaget skal stilles skriftlig via Mercell. Muntlige henvendelser vil ikke bli besvart. Frist for å stille spørsmål fremgår av konkurransens fremdriftsplan. Spørsmål og svar publiseres fortløpende i anonymisert form.

Spørsmål knyttet til teknisk innlevering kan stilles frem til innleveringsfristen.

Anonymitet

Konkurransens andre trinn gjennomføres anonymt, jf. anskaffelsesforskriften § 31-4 tredje ledd. Alle konkurranseutkast skal merkes med motto og må ikke inneholde navn eller annen informasjon som kan identifisere deltakerne.

Konkurranseutkastene leveres som én samlet PDF-fil via Mercell.

Konkurransefunksjonæren mottar og anonymiserer materialet før det oversendes juryen.

Det er deltakernes ansvar å sikre at anonymiteten ikke brytes før juryens avgjørelse er offentliggjort. Deltakerne må også kontrollere at digitale filer ikke inneholder metadata eller annen informasjon som kan identifisere forfatterne.

Konkurransefunksjonær

Konkurransefunksjonæren er deltakernes eneste kontaktpunkt mot oppdragsgiver og jury. Funksjonæren administrerer spørsmål og svar, mottar konkurranseutkast og ivaretar anonymiteten gjennom hele konkurransen.

Oppgaven ivaretas av Norske arkitekters landsforbund (NAL):

- Rannveig Hägg Berge, konkurransefunksjonær i prekvalifiseringsfasen og jurysekretær

- Sindre Moen, konkurransefunksjonær ved mottak og anonymisering av konkurranseutkast

Identifisering av deltakere

Konkurransefunksjonæren har oversikt over hvilke team som har levert de enkelte forslagene gjennom Mercell, og ivaretar deltakernes anonymitet overfor juryen gjennom hele konkurransen. Etter at juryens arbeid er avsluttet, identifiseres premierte og innkjøpte forslag.

Etiske retningslinjer

Det skal ikke foregå kontakt mellom deltakere og oppdragsgiver eller jury utenom den kommunikasjonen som skjer gjennom konkurransefunksjonæren og Mercell.

Språk

Konkurransespråket er norsk.

Avvik fra konkurranseprogrammet

Forslag som bryter anonymiteten eller inneholder vesentlige avvik fra konkurranseprogrammets bestemmelser, kan avvises. Juryen kan likevel, dersom den er enstemmig, ta opp til vurdering forslag med mindre avvik når disse ikke har vesentlig betydning for konkurransen eller vurderes å være til fordel for løsning av oppgaven.

Offentliggjøring og publisering

Resultatet av konkurransen offentliggjøres i henhold til konkurransens fremdriftsplan.

Oppdragsgiver har rett til å publisere og stille ut alle konkurranseutkast som er tatt opp til bedømmelse, med opphavspersonenes navn etter at anonymiteten er opphevet, med mindre deltakerne uttrykkelig har reservert seg mot dette.

Vinnerforslaget og øvrige premierte eller omtalte forslag kan publiseres gjennom oppdragsgivers og NALs kanaler, herunder publiseringen Norske arkitektkonkurranser (NAK).

Juryens rapport

Juryens arbeid dokumenteres i en juryrapport som publiseres kort tid etter offentliggjøringen av resultatet. Rapporten vil inneholde: juryens generelle vurdering av konkurransen, individuell vurdering av premierte og eventuelt omtalte forslag, juryens begrunnelse for rangering og premiering, og anbefalinger om eventuell videre utvikling.

Oppdrag etter konkurransen, opphavsrett og bruksrett

Konkurransen er en idékonkurranse og innebærer ingen forpliktelse for oppdragsgiver til å inngå kontrakt om videre prosjektering eller gjennomføring.

Kommunen ønsker å videreutvikle konkurransens resultater dersom finansiering blir tilgjengelig. Videre utviklingsarbeid vil bli gjennomført i samsvar med gjeldende anskaffelsesregelverk.

Forslagsstiller beholder opphavsretten til sitt konkurranseutkast.

Oppdragsgiver gis bruksrett til premierte og innkjøpte konkurranseutkast som grunnlag for videre utvikling av prosjektet. Dersom oppdragsgiver ønsker å benytte vesentlige deler av andre konkurranseutkast, skal dette avklares med de aktuelle opphavspersonene.

Godkjenning av konkurranseprogrammet

Konkurranseprogrammet med vedlegg er utarbeidet av Haugesund kommune i samarbeid med Norske arkitekters landsforbund (NAL).

Ved innlevering av søknad eller konkurranseutkast anses deltakerne å ha akseptert konkurranseprogrammets bestemmelser.

Avlysning

Oppdragsgiver kan avlyse konkurransen dersom det foreligger saklig grunn, for eksempel bortfall av finansiering eller vesentlige endringer i prosjektets forutsetninger.

Klage

Konkurransen gjennomføres etter anskaffelsesregelverket. Eventuelle klager på gjennomføringen av konkurransen følger de alminnelige reglene i anskaffelsesloven og anskaffelsesforskriften.

Forsikring

Konkurranseutkastene blir ikke forsikret. Deltakerne er selv ansvarlige for å oppbevare originalmateriale.